

kılavuzumuz  
bilimsel  
sosyalizm,  
sılahımız  
partimizdir

# çark başak

türkiye işçi partisi  
merkez yayın organı

Yıl:3 sayı: 1(45)

13 şubat 1978 pazartesi

500 kuruş

## Üçüncü Yıla Başlarken

Partimizin merkez yayın organı olarak yayınlanan ÇARK BAŞAK ikinci yılını da tamamladı.

13 Şubat 1976'da çıkan ilk sayısında belirlendiği gibi ÇARK BAŞAK;

Tüm örgütün tek irade, tek karar, tek eylem öznesi olarak gerekli olan fikir ve haber alışverişini, görüş ve kararların ortaklaşa oluşturulmasını, örgüt içinde bilgi ve deney alışverişini sağlamak;

Parti örgütünün somut sorunlara ilişkin haber, yazı, incelemeleriyle ülke gerçeklerinin daha yakından, daha açık ve ayrıntılı olarak öğrenilmesine katkısını sağlamak;

Partinin örgütlenmesini yaymak, genişletmek alanında bir araç olmak görevlerini üstleniyordu.

ÇARK BAŞAK bu görevini yalnızca Parti merkezindeki bir yazar, yayımcı grubunun değil bütün parti örgütünün, bütün üyelerinin elbirliği, gönüllü çabası, maddi ve manevi katkısı ile başarmayı amaçladı.

Parti örgütümüz büyüyor. Bir yandan yeni örgütler kuruluyor, öte yandan mevcut örgütlerimizin üye sayıları artıyor. Partinin niteliği de geliyor. İl, İlçe yönetim kurulları Parti eylemini geliştiriyor, etkinleştiriyor. Parti yapısının temel taşları olan Çalışma ekiplerinin sayısı arttı, niteliği gelişti, yeni yeni deneyler kazanıldı. Yeni görevler yeni sorunlar çıkarıyor. Yeni görevlerin üstesinden gelebilmek, sorunlara geçerli çözümler bulabilmek için ÇARK BAŞAK üzerine düşen görevi başaracak. Başarı hepimizin başarısı olacak.

ÇARK BAŞAK

## 1961-1971 Türkiye İşçi Partisi:

# BELGELER VE KARARLARLA DÖRT BÜYÜK KONGRE



## TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ PROGRAMI

13 Şubatın Türkiye İşçi sınıfı tarihinde önemli bir yeri var. 13 Şubat 1961'de Türkiye İşçi Partisi, 13 Şubat 1967'de DİSK kuruldu. Çark Başak bu sayısında Türkiye İşçi Partisinin 1961-1971 arası 10 yıllık mücadelesiyle, DİSK'in kuruluşu, gelişmesi ve bugünkü durumuna açıklık getiriyor.

«TIP'in iç ve dış saptamalara karşı verdiği mücadele 'özünde' parti hareketini işçi sınıfı içeriklerinden boşaltma işçi sınıfı öncülüğünü yadsıyıp hareketi küçük burjuvazinin etkisine, yönetimine sokma, işçi sınıfı hareketinde partinin önemini, işlevini küçümseme, hatta yadsıma eğilim ve girişimlerine karşı mücadele olmuştur. Bu mücadelelerden TIP başarıyla çıkmış, hareketin sınıfsal içeriğini ve niteliğini korumuştur.»

1961-1971 Türkiye İşçi Partisi-  
Behice Boran Genel Başkan  
ÇARK BAŞAK, sayı 11,  
16 Temmuz 1978





# Şaban Yıldız 13 Şubat 1961'i anlatıyor

13 Şubat 1961'de kurulan Türkiye İşçi Partisi'nin kurucuları arasında bulunan ve ilk Genel Sekreteri olan Şaban Yıldız 1 Mayıs 1975'te kuruluşa yapılan Partimize de görev aldı. 1961'den günümüze kadar Türkiye İşçi Partisi sahnasında çeşitli görevler üstlenen Yıldız'ın ilk kuruluşa ilişkin bazı sorulara şerhler. O günleri anı ve değerlendirmeleri içeren cevaplar aldık.

**CARKBAŞAK — İşçi Partisinin kuruluşuna kadar bu konuya ilişkin gelişmeleri kısaca özetler misiniz?**

**S. YILDIZ —** Çok partili döneme girildiğinde, 1946'da, işçiler tek parti dönemi CHP başkanı tepki olarak kurulan bütün partilere ilgi gösteriyorlardı. Bu yıllarda Demokrat Parti öncelikle böyle bir ilgi almıyordu. DP'yi ben de böyle bir ilgiye ve olumlu karşıladım. DP'ye üye oldum. Umud da üyelik de uzun sürmedi. 1948'de, 10 Temmuz'da İnönü ve Celal Bayar tarafından bir-

likte yayınlanan beyanname beni uyardı. DP'nin bir muvazat partisi olduğu kanısına vardım, istifa ettim. DP üyeleri dönemi ise CHP'yi arattı. Bütün vaatlerini inkar etti. İşçiler üzerinde baskılar arttı. Sendikalar Birlikleri kapatıldı. DP'nin işçilerin partisi olmadığı ve olamayacağı açıkça çıktı. Bu sıralarda işçilerin çıkarlarını ancak kendilerinin savunabilecekleri görüşte yayınlıyordum.

1957'de Sendika yöneticileri arasında mevcut partilerin dışında işçileri temsil edecek bir Parti kurulmasını düşünmeye başladım. Bu yıllarda Demokrat İşçi Partisi'ni adında bir parti de kurulumu daha sonra kendileri tarafından kapatılmıştı. Ancak ortam bir işçi partisi kurmaya elverişli değildi.

1960'da, 27 Mayıs'tan sonra daha demokratik bir ortam doğmuş, Sendikaların çalışmaları da rahatlatılmıştı. İstanbul Sendikalar Birliği içinde işçilerin bağımız bir parti kurması tartışılmaya başlandı. Ben Sendi-

kalar Birliğinin Genel Sekreteri yardımcısı İsmail Sendika yöneticisi arkadaşlarla çeşitli toplantılar ve görüşmeler yürüttük. O sırada Milli Birlik Komitesi'nin Partilerin kuruluşu ve seçimlere katılmasıyla ilişkin bildirisini yayınladı. Şube 13 Şubat'ta biriyordu. Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşu çalışmalarını hızlandırdık. Çeşitli Parti üyelerini inceleme-ye çıktık. Yazık ki Kurulacak partilerin seçimlere katılabileceği için kurulan son gün, yani 13 Şubat 1961 günü kuruluş dilekçesi ni İstanbul Valiliğine verdik.

**CARKBAŞAK —** Tüzükle neler ameliyatıydınız, tüzük hazırlık çalışmalarına kimler katıldı?

**S. YILDIZ —** Tüzük konusunda elimizde pek fazla malzeme yoktu. Daha önce kurulum partilerin tüzüklerini inceledik. Onlardan yararlandık. Demokrat İşçi Partisi tüzüğünden yararlandık. Tüzüğün temelini işçilerin çıkarlarını ancak işçilerin bağımız Partisi ile savunulabileceği ilkesi oluşturuyordu. Diğer konularda «klasik bir parti» tüzüğüydü. 1962 başlarında Partinin Genel Başkanlığına seçildim. Yürüyen Kurulmaya yeni arkadaşlar katılınca, kuruculara toplanarak Tüzük değiştirildi. Kurucuların kongre yetkileri de sona erdi. İlk Tüzük hazırlığında Avni Erakahn, İbrahim Güzelce ve başka arkadaşlarla ben çalıştık.

**CARKBAŞAK —** Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşunuz döneminde koşullar böyle bir Parti kurulmasını için elverişli miydi? Partinin gelişmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

**S. YILDIZ —** Biraz önce de söylediğim gibi 27 Mayıs birlikte daha demokratik bir ortam gelmişti. Böyle bir Parti kurulabilirdi ve kurulmalıydı. Her zaman olduğu gibi belki zorluklar vardı tabii. Daha sonraki bir gelişmeye örnek vermem isterim. 31 Aralık 1963'te İstanbul Sendikalar Birliği tarafından düzenlenen Sarayhané Mitingi'ni o güne kadar düzenlenmiş en kitlesel işçi mitingi olmuştu. Ben de bu mitingte konuşma yaptım. TİP'te görev alan başka sendika yöneticisi arkadaşlar da konuşular. Ben «İşçi sınıfı bağımız, işçileri haraketinde gerçek birliğinin» anlattım. Bu sözlerim binlerce işçinin olumlu tepkisini ortaya çıkardı. Miting Sendikalar Birliğinde düzenlenmişti, fakat konuşmacıların hepsi aynı zamanda Partili idi. Bu kanımca Partinin kurulması ve gelişmesi için şartların uygun olduğunu gösteren çok somut bir ölümdür.

Partinin gelişmesi konusunda sıkıntısız umutluydum. Umudu olmaksızın da öteye gidecekleri düşünüyordum. İşçiler için görev olanları irdeliyordum, işçileri haraketinde başka layaklar öncelikle işçiler arasında örgütlenmeyi teşvik ettim. Bu konuda daha hareketli. Çerçöken'den örgütlenmeye çalışmamızın hızla gelişti. İstanbul, Kocaeli, İzmir, Adana ve Gaziantep'te ilk kurulan il örgütleri oldu. Örgütlenmeye başladık. Önemli birçiz zaman atladık.

**CARKBAŞAK —** Siz kuruluş hazırlıklarında bulunduğunuz gibi Partinin ilk Genel Sekreteri olarak birçok gelişmeyi yakından biliyorsunuz. Çeşitli çevrelerin Partinin kuruluşuna ve gelişmesine ne tepkiler gösterdiği konusunda da kısaca açıklar mısınız? Partinin kurucusu ve yöneticileri üzerinde baskılar oldu mu?

**S. YILDIZ —** Açık tepkiler yerine baskıya bir suankutu ve bekleme vardı. Harajuvazı de açık baskı yerine dolaylı saldırılar Partiyi zayıflatmaya çalıştılar. Kurucular arasındaki Parti içinde çeşitli zorlulardan yararlandık. Bazıları teslim alındı, bazıları korkutuldu, geri çekilmeleri sağlandı. Bu doğaldı. Kurucuların bir kısmının bilinci işçilerin de bir partisi olsun- istegini pek aşamıyordu. Uzun hazırlıklar, kadro çalışmaları sonucunda bir araya gelinmiştik.

**CARKBAŞAK —** Türk-İş'in Partine karşı tutumu ne idi, ilişkileriniz ne düzeyde oldu?

**S. YILDIZ —** Türk-İş de başlangıçta Partiyi ilişkin görüşünü açıklamaktan geri durdu. Açık bir tepki vermedi. Sossizce bekleme tercih etti. Ancak Partinin sosyalist nitelik kazanmaya başlamasıyla birlikte görüşleri birlikte Türk-İş'in de tavrı açığa çıktı. Partinin sosyalist nitelik kazanması ve gelişmesi Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Emiroğlu'na da rahatsız ediyordu. Nispettin 1962'de Demiryol, İzmir'de «Çalışanlar Partisi» adında bir partinin Türk-İş yöneticileri ve işçiler tarafından kurulacağını ilan etti. İlan edilmekte de kalırdı, TİP'in gelişmesini bu yolla durduramadı. Partiyi tasfiye etmek istiyorlardı. Ancak bunu başaramadılar. Birçok girişimde, temasta bulunuldu. Ancak bu isteklerini gerçekleştirme niim için olmadı. TİP'in gelişmesi sürdü. «Çalışanlar Partisi» girişimi fiyaskoyla sonuçlandı.

**CARKBAŞAK —** «Partinin sosyalist niteliğinin, işçi sınıfı partisi olarak niteliğinin belirlenmesi 1964'de İzmir'de yapılan Birinci Büyük Kongre ile noktalandı» diyorsunuz.

**S. YILDIZ —** Evet, 1964 İzmir kongresinde Partinin programı kabul edildi. Bu programla Türkiye İşçi Partisi'ni işçilerin partisi almakta olan işçi sınıfının partisi olmasına seçtiğini somutladı.

**CARKBAŞAK —** Yıldız arkadaş, siz Partinin kurucusu ve ilk Genel Sekreteri idiniz. Çeşitli görevler üstlenediniz. Bugün de Partimizin üyesi olarak niteliğimizi sürdürüyorsunuz. Bir 20 Temmuz 1971'de Parti kapatılınca siz Genel Başkan Vekili idiniz. Bu konuda CARKBAŞAK'a söylemek istediğiniz şeyler olmalı.

**S. YILDIZ —** Evet, Parti Genel Yürütme Kurulu üyesi bazı arkadaşlarımız tutuklanınca, İsmail Hakkı Tokdemir'in yönetiminde Dürce'de toplanan Genel Yürütme Kurulu Sükrü Canımın Kanununu iptal etti. Anayasa Mahkemesine dava açılması kararını verdi. Hatırlayacağımız bu müvazat üzerine Parti kapatıldıktan sonra Anayasa Mahkemesi Sükrü Canımın Kanununu bazı maddelerini iptal etti. Genel Başkan Behice Boran'ın bu toplantıda arkadaşlarımızla beraber Genel Başkan Vekilliği görevine getirildi. Parti kapatıldığına bu görevi sürdürüydük.

## PARTİ

Gazetesi

---

Genel Başkan Şaban Yıldız
Demokratik Cephesine Adlı Genel Kurulunun Kararıyla

**PARTİMİZ, ESKİSİ GİBİ, ÇALIŞMAYA DEVAM EDECEK!**

**GENEL BAŞKAN ALINMALI**

Genel Başkanlık görevini devralacak olan adayın, partiye bağlı ve işçilerin çıkarlarını savunacak bir kişiliğe sahip olması gerekmektedir. Adayın, partiye bağlı ve işçilerin çıkarlarını savunacak bir kişiliğe sahip olması gerekmektedir.

**PARTE ÜYELERİNİN TAVRINDA**

Partinin geleceği, parti üyelerinin tutumuna bağlıdır. Üyelerimizin, partiye bağlı ve işçilerin çıkarlarını savunacak bir kişiliğe sahip olması gerekmektedir.

15 Haziran 1971

## «Partimiz eskisi gibi çalışmaya devam edecek»

Türkiye İşçi Partisi Genel Yürütme Kurulu 22 Mayıs 1971 günü Düzce'de toplanmış toplantısı ve Genel Başkan Behice Boran'ın «mücbir bir sebeple görevini devralmaya» duruma gelmesi halinde Genel Yürütme Kurulu üyesi ve eski Genel Başkan Şaban Yıldız'ın kendisine vekalet etmesini kararlaştırmıştı. Genel Başkan Behice Boran, iki Genel Sekreter ve Merkez Yürütme Kurulu'nun 13 üyesinden 9'unun tutulmaması üzerine Şaban Yıldız 26 Mayıs 1971 gününde Genel Başkan Vekilliği görevini üstlenmiş ve Partinin il ve ilçe örgütlenimine açık görevleri üzerine bir genelle yapmıştı.

Bu Genelgenin son bölümünü 15 Haziran 1971 tarihli son «Parti Gazetesi»nden aktarıyoruz.

**4. İl ve İlçe Yürütme Kurullarımız:** tüzüğüne uygun normal çalışmalarına devam edecek, partiyi işyerinde en sıkı temasa devam ettireceklerdir. Birlik ve beraberliğin kuvvetli tutulması gereken günler yaşayacağız. Partimiz bu dar ve sıkıntılı şartlardan dündük ve sınıksız bir dayanışma içinde çıkacak, yurdumuzda gerçek demokrasiyi, tam bağımsızlığı ve sosyalizmi gerçekleştirmek yolundaki serelli görevine devam edeceklerdir.

**5. Bütün il ve ilçe örgütlerimiz:** a) Partiyi hergün açık tutacaklardır. b) Bütün işyerlerinde Partiyi bağlarını devam ettirmiş ve sağlıklı olacaklardır. c) İşçileri bulduklarımız zorların özetlerini gözünde tutarak, ilçe idarelerini ve bağlarını her zaman kendinde bulacaklardır. d) Bütün il ve ilçe örgütlerimiz, birliktir ve disiplin içinde yerli görevleri yerine getireceklerdir.

**6. Bütün il ve ilçe örgütlerimiz:** a) Partiyi hergün açık tutacaklardır. b) Bütün işyerlerinde Partiyi bağlarını devam ettirmiş ve sağlıklı olacaklardır. c) İşçileri bulduklarımız zorların özetlerini gözünde tutarak, ilçe idarelerini ve bağlarını her zaman kendinde bulacaklardır. d) Bütün il ve ilçe örgütlerimiz, birliktir ve disiplin içinde yerli görevleri yerine getireceklerdir.

Buğün Partiyi görevinin en somut belirlenmesi tam ve kesin disiplin ve kararlardır. Sosyalizmin ilçe mücadelede başarı dilediklerimiz, gülerizden öperim. Şaban Yıldız Genel Başkan Vekili



## Şaban Yıldız'ın Özgeçmişî

1917'de Yunanistan'da Naslıoğlu doğdu. Yoksal köylü olan ailesiyle birlikte 1924'de «mühâbir göçmen» olarak Türkiye'ye gelince ailenin durumu değişti. Cateala, Elbasan bölgesine iskan olunan ailesi ile birlikte okula başladım. Bu arada okula da zitti. Eç yıl köyde okudu. İki yıl da Cateala'da. Yazın herzün 5 km yürüyerek gidirdiye ilince. Kısın da tutukları bir odada iki kişi kalıyorlardı.

İlkokulu bitirdikten sonra ortaokula başladı. Ancak bir ay okula gitme imkanı buldu. Bes kardeşleri ve babası ona para gönderemiyordu. Çaresiz okulu bıraktı.

Köyde çalışmaya, insanlarla işçilik yapmaya başladım. Ne ile bulursa yaptım. 1935'te 18 yaşında İstanbul'a abisinin yanına girdi. İlk iş, Feshane Fabrikasında çalıştı. 6 kuruş saat ücreti ile çalışıyordum. Kusa bir süre sonra iş bitti. Karabük'te inşaat işçiliğine başladım. Bu arada okula da zitti. Eç yıl köyde okudu. İki yıl da Cateala'da. Yazın herzün 5 km yürüyerek gidirdiye ilince. Kısın da tutukları bir odada iki kişi kalıyorlardı.

İlkokulu bitirdikten sonra ortaokula başladı. Ancak bir ay okula gitme imkanı buldu. Bes kardeşleri ve babası ona para gönderemiyordu. Çaresiz okulu bıraktı.

## Parti Örgütlerinde Eğitim Çalışmaları Yoğunlaşıyor

İSTANBUL İLİNDE ADAY ÜYE EĞİTİMİ SÜREKLİ HALE GETİRİLDİ

Aday üyelik süresi Partiyeye üyelik için bayırsan arkadaşlarımız için bir deneme, sınamadır. Aday üye bu süre içinde Parti ideolojisinin kavram, disiplinli bir şekilde Parti eylemine katılmaya yükümlüdür. Bu sınavı başarıyla geçmek, üyeliğe hak kazanmak için özerkeleyi çalışır.

Aday üyelik dönemi bir snama olduğu kadar bir yetiştirme dönemidir de.

Aday üyesini eğitilip yetidtirilmesi Parti yöneticilerine de önemli görevler yükler. İİç ve İİ Yönetim Kurulları ile Genel Merkezke bu konuda çeşitli çalışmalar buğüne kadar sürdürüldü. ÇARK BAŞAK aday üyelerin eğitim ve yetidtirilmesi üzerinde önemle durdu. İİ Aralık seçimlerinden bu yana yeni aday üye kazanma alanında gördülen artış konunun önemli daha da artırtıyor.

İstanbul İİ Yönetim Kurulu da bu gereği göz önüne alarak her ay, o ay içinde ilçelere bayırsan aday üyelerin Parti Tüzüğü ve Programındaki belli başlı ilkeleri özümlenmiş sağlamak için «Aday Üye Eğitimi» düzenledi. Her ayın ikinci yarısı günü yapılacak seminerde aday üyelerin Parti yaşamı ve işleyişi hakkında ilk somut bilgileri edinmesi, amaçlanıyor. Aday üyelerin çekimlemezsin Parti eylemine katılabilmesini sağlamakta da «Aday Üye Eğitimi»nin yararı göz önünde tutuluyor.

İZMİR'DE BİRİNCİ İL EĞİTİM SEMİNERİ YAPILDI

29-30 Ocak cumartesi ve pazar günleri İzmir İİ Yönetim Kurulu üye yöneticileri ve bazı Çalışma Ekibi Başkanlarını kapsayan ilk İİ eğitim semineri yapıldı. İİ lokalinde yapılan eğitimde «İkinci Merkez Eğitim Semineri»nde ele alınan konuların da bu toplantıya katılan üyelerin tutukları notlardan yararlandı.

Seminerde çağrılı olanlara daha önceden konular ve yararlanılması gereken kaynaklar tektisr edilerek verildi. Seminerde katılanların daha önce konularla ilgili temel metinleri okunması ve böylece eğitim çalışmasının görevli ile katılanlara ortaklaşa yetidtirilmesi amaçlandı. «İçli Sınıf Hareketinde Birlik Sorunu», «Fajizme ve Fajizme Karşı Mücadele», «İrkçilik, Milliyetçilik, Enternasyonalizm ve Doğru Sorunu» ve «Partimizin Örgütleri İşleyiş» Sorun Sorularımız ve Görevlerimiz» konularının ele alındığı seminer sonunda «Yapılan Çalışmanın Değerlendirilmesi ve Operler» üzerine tartışıldı.

İzmir İİ Yönetim Kurulu, konuların esas olarak Parti metinlerine dayalı ve Parti eylemini geliştirecek tarzda ele alınmasını kararlaştırdı. «İİ Eğitim Seminerleri» belli aralıklarla sürdürülüyor ve daha çok üye yöneticilerin katılımını sağlamaya amaçlıyor.

## ÖRGÜT HABERLERİ

### Genel Başkan Hakkında Soruşturma Açıldı

Partimiz Genel Başkanı Behice BORAN'ın Barış Komitesi'nin davetlisi olarak gittiği Sovyetler Birliği'nde Ekim Devriminin 60. yıl kutlama törenlerinde yaptığı bir konuşmada dolayı Askeri Savcılığa ifadesi alınmak istendi.

Genel Başkan «Bu tür davaların açıklanmaması, Parti Genel Başkanı olarak Askeri Mahkemece yargılanmasının anti-demokratik olduğunu ve sivil şahısların Askeri Mahkemece yargılanmalarının konusunun Anayasa Mahkemesine intikal ettirilmesi belirlenerek ifade veremeyeceğini» Askeri Savcıya bildirdi.

### KARŞI SALDIRI VE BASKILAR SÜRÜYOR PARTİ LOKALERİNE VE ÜYELERİNE

15 Şubat 1978 günü Partimiz Kayseri İİ bünaasının yanı tarafına konulan dinamit patlamasına, binada tahribat meydana geldi.

Parti üyelerimize ve binalarımıza karşı sürdürülen saldırılar bir an önce önlenmelidir. Bu tür saldırılara neden kaynaklandığı, kimlerce örgütlendiği Partimiz tarafından kamuoyuna defalarca açıklanmıştır. Güvenlik kuvvetleri ve ilgililer Parti üyeleri üzerinde baskı kurmak yerine faşist saldırıları önlemeye yönelmelidirler.

### BURSA'DA GÖREV SATAN PARTİ ÜYELERİ GÖZ ALTINA ALINDI

Bursa'da Görev Gazetesi satan Parti üyeleri polise gözaltına alındı. Karaholden İİ Şubeye arbeden Partililer burada ayrı hücrelere konularlar.

Bursa İİ Başkanlığı olayları sonra yayınlanacağı bir bildiriyle bu yasa dışı uygulamaya protesto etmiştir. Bildiriye, «Siyasi suçun be memurlarına keyfi bir sorgulamaya tabi tutulan arkadaşlarımız, tartaklanıyor, hakaretle ve işkenceye uğramışlardır. Türkiye İşçi Partililerine uygulanan bu keyfi ve baskıcı politikamın uygulayıcılarının şiddetle protesto eder, bu konuda yetkili ve sorumlu olan görev davet ederiz.

«Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda, Türkiye İşçi Partisi'nin inancını ve kavrayışını bu baskı ve işkence uygulamalarına yitirdiklerini Sorumuz güvencülerimize gösterilmesini sorulmuşludur bir kez daha haklarımızı istiyor» denmektedir.

Bir süre birinci cezaevine gözaltında tutulan arkadaşlarımız, daha sonra mahkemeyle sevkedilmeklemezsin salıvermişlerdir.

## TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ÜYE KİMLİK KARTI 1978

Adı ve Soyadı	<i>Salih Ecar</i>
Baba adı	<i>Nihal</i>
Doğ. yeri ve yılı	<i>İzmir - 1954</i>
Başvurma Tar.	<i>18.9.1975</i>
İlçesi, Sıra No.	<i>Eminönü - 34</i>

G. Merkezimiz 13.13.1976 gün ve 3 sayılı kararıyla üyeliğe kabul edildi.



### Parti Üyeleri Kimlik Kartlarını Yenilemeye Devam Ediyor

Bugüne kadar ilçelerine bayırsanlar kimlik kartını yenilemiş olan birçok arkadaşımız yeni kartlarını almıştır. Parti üyesi olmamızın zorunlu taşıması devam ettirmenimize yardımcı oluyorlar. Henüz kartını yenilememiş arkadaşlarımızın yenilemelerini de ilk fırsatları için ilçe ve ilçe yöneticilerine hitmetmeye hazırlanıyor.

Kimlik kartlarının yenilenmesi üyelerle birlikte ilçe ve il yöneticilerine de görevler

yükler. Üyelerimizin kimlik yenilemedeki heyecanını yönetici arkadaşlarımız da duyuyorlar. Bütün bağlı üyelerimizin kimlik kartını yenilemesini önemle önemle vurgular için bu ilçeye isimli üyeliğin üyeliğe sahip olma anlamına geldiğini biliyorlar. Genel Merkez'e ulaşan ilk bilgileri göre henüz kart yenileme süresi dolmuşta halde bütün üyelerinin kartını yenilemeye bu görevi şimdiden tamamlamış örgütlerimiz var.

# Çalışma Ekipleri Çark Başak'ı Değerlendiriyor

Ankara - Çankaya İlçesine bağlı bir Çalışma Ekibi.

### ÖRGÜNCÜLERİMİZ VE DENEYLERİMİZ ÇARK BAŞAK'A AKTARMALIMIZ

Çark Başak'ın önemli işleri yüklenmiştir. Bilgi taşıyor, deney aktarıyor. Bu ilçe örgütleri Çark Başak'ın çalışmalarını bir eğitim aracı olarak kullanılmaya ve giderek Parti'nin örgütlenmesini konularında ö plana çıkarmaktadır. Çark Başak'ın örgütleri her eyleminin, bu arada eğitim çalışmalarının da örgütlenmeye yönelik olmasını denmektedir.

Çalışma ekiplelerinde Çark Başak'ın eğitim aracı olarak kullanılmaya karşılanılan an önemli sorun, makalelerin, yazıların, haberlerin eğitim konuları yayımlanmasında başarılı olmalarıdır. Fakat tek başına bu durum örgütleyici yetenektimizin geliştirilmesi için yeterli olmamaktadır. Yaşayan bir örgütümüz Çark Parti'nin tüm kanlıları karşımızdadır. Aktarabilmek, bu anlamda Çark Başak'a yeti alan örgüt haberlerini de eğitim konusu yapmak mümkünüdür.

Yukarıda sözünü ettiğimiz beceriklilik, güncel olayların karışığı olan bir yazı eğitim konusu yapmakta da göstermektedir.

Çark Başak'ın eğitim aracı olarak kullanılmaya yetirildiği ve derinleştirildiği olduğu için ilçe üyesi de iyileştirildiği ve örgütlenme çalışmalarında bir bütün olarak hareket edilebilir olanağı sağlamaktadır. Eğitim konusu olarak saptanan yazının, ekip için eğitim çalışmasında önce ve kimi zaman onu bütünleyici başka bir yazıyla birlikte ele alınıp incelenmesi eğitimin canlılığı ve verimliliğini artırır bir unsur olmaktadır.

Hakim sınıflara ve sapık sınıflara karşı ideolojik silahlanamamız an önemli yolu, hareketimizin bütünlüğünü ve hedeflerini kavrayabilip örgütlenmekten geçmektedir. Bu anlamda Çark Başak'ın önemli açıktır.

Parti gazetesi, Partinin tek bir ideolojisi sahip olması, her durum ve gelişme karşısında bütün Parti örgütünü ortak tavır almaması sağlayacaktır. En ileri örgütlenme biçimi ile üstüste çıkabilecek en ileri eğitim araçları ve yöntemleri ilktir. Bu yönün be rekabetimizin gelişme sürecini hızlandırıcı olacaktır.

İstanbul - Şişli İlçesine bağlı bir Çalışma Ekibi.

### ÇARK BAŞAK'IN EKİPLERİNİN EĞİTİMİNE KATKISI

Parti yazılarımız tektisrleri, dolayısı ile içerik ve biçimleri açısından farklılık gösteriyor. Çark Başak'ın an önemli işleri Parti üyeleri, kurullar arasında bilgi ve deney alışverişini, aktarmasını sağlamaya bu nedenle, Çark Başak'ın hazırlanmış «İçli Sınıf» toplum içindeki hassas duyularını» olan çalışmalarına büyük önem duyuyor.

Bu görevler, katkılar diğer yayınlarımız için de geçerli. Ama Çark Başak'ın hazırlanması için gerekli yazılar yapmak daha kolay. Çünkü bu yazılar kendik çalışmalarımızdaki deneylerin, bilgi birikimlerimizin aktarılması olabilir.

Diğer yayınlarımızla oranın, Çark Başak'ın yazı yazarak daha kolay olmasına rağmen, bizi bu konuda çekingen davranışları gerekçesi. Bunun göstergelerinden biri de Çark Başak öncüsü yayın yitine girildiği halde, çalışmaları için gelen değerli deney yazılarının sayısının yalnızca be olmas.

Çalışma ekiplelerinde gelen katkılarını arttırmaları için yapılabilecek, gerçekleştirilebilecek bir önerimiz var.

— Yetkili kurulların, özellikle güncel konularda çalışma ekiplelerini yazı yazmalarını ilçe örgütlenmelerini, Bu Partililer arkadaşlarımızın yazı yazma alışkanlığı kazanmalarını, gelişmelerini kolaylaştıracağız.

— Çalışma ekiplelerinin hazırladığı yazıların, yetkili kurullar tarafından incelenmesi, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra Parti yayınlarında birinde yayınlanması için ilgili kurula iltisamı. Bu da yayınlarımızın daha çok ve çeşitli yazılar içeren bir niteliğe kavuşacaktır.

Çark Başak Parti için eğitimde an önemli kaynaklardan biri. Bu nedenle, diğer yayınlarımız oranda düzenli olan yayınlarımızı periyotun düzenli bir hale getirmek ve işlevi yerine gelmesini kolaylaştıracağız.

Bu konuda ekibimizin somut durumuyla daha iyi açıklamak mümkün. Ekip üyelerimizin, sürekli değişen vardıkları nedeniyle, ekip toplantı tarihlerinin aykırı olarak planlanmasında, Bu toplantıların bir kısmı eğitim toplantısı olarak geçmekte. Toplantı tarihini ve eğitim konusunu daha önceden saptayarak, toplantılara hazırlık gelecek ekip için eğitim toplantılarında kullandığımız temel kaynaklardan biri Çark Başak Çark Başak'ın düzenli çıkamaması önünün her ayın belli bir gününde) nedeniyle daha önceden saptanan Çark Başak değerlendirmeleri toplantılarının aksatılmasını sürdürülebilir olmasına sahip değiliz. Daha düzenli çıkması halinde önemli bir kaynak olan bu yayımların daha çok yararlanmamız mümkün olacaktır.

Çark Başak'la ilgili önerilerimiz bunlar. Ekibimizin Çark Başak'ın yayına hazırlanması açısından yapabileceği katkılar da şöylece sıralayabiliriz.

1. Ekip için eğitim çalışmalarını nasıl planladığımızı, ne derece uygulayabildiğimizi, nasıl yararlar sağlıyor, nelere eksik kaldığımızı anlatan,

2. Çalışma ekiplelerinin görevli bulunduğu işyerinde örgütli Sendikada ekip üyesi arkadaşlarımızın çalışmalarına ilişkin,

3. Yetkili kurulların yönlendirilmesiyle, çalışmalarımızın somut verilerini, deneylerinden yararlanabileceği, diğer Partililer arkadaşlarımızın yararlanabileceği, genel konular hakkında yazılar yazabiliriz.

İzmir, Merkez İlçesine bağlı bir Çalışma Ekibi.

### ÇARK BAŞAK PARTİ EYLEMİNİN YOLUNU AYDINLATIYOR

Ekibimiz kurullarında ekip yöneticileri parti mücaddele ve çalışma ekipleri konusunda fazla bilgileri ve pratikleri yoktur. Daha önce örgüt mücaddele için girmişlerdir. Her ne kadar program, tüzüğü okumuş ve kendi özgür tradisyonlarımıza karar vererek Partiyeye ölaak da yine de önceki ekip çalışmalarında çokmişlerlik, kararsızlık gösteriyorlardı. En büyük eksikliklerimiz deneydi. Ekibimiz görev alanında Parti eylemini nasıl yürütecekti? Çark Başak'ta, 35. sayıya çıkan ilk ekibin deneyleri bize ışık tuttu. Ekibimiz yerleşik bir oturma yeri ekibidir. Çark Başak'ta deneylerini aktaran ilk ekip de oturma yerine yönelik ekipleme ve ekibi adlandırma aşımışlardı. Bizim ekibimizde ilkeпта ve gezmelerine mppd-çü. NY EL ki arkadaşlar yörede oturuyor. Yönelik ekipleme baskılarını bizim başarmamız çok daha kolay. Bu yüzden ilk etapta ev gezmelerine başladık. Güdüldüleri Görev gazetesini satmışımız evlere açılmaları yörede gitmeye başladık. Sokak ve Kurban bayramlarında da bayram ziyaretleri yaptık. Bizler evlerden tanyan semt halkı, Partililer olarak yadrgamдық. Kahve ve maballe arkadaşlarımız bize partiyeli ilgili sorular sormaya başladık. Ekimden mahalledeki AP-CHP tartışması ksa zamanında CHP-TIP tartışması sekline dönüştü.

Bu noktada ekibimizin karşısına yeni bir sorun daha çıkıyordu. Tartışma... Bir çok konudaki teorik ve pratik eksikliklerimiz, Parti'nin bir takım konulardaki görüşlerini yeterince kavramamıştık, bildiğimiz için tartışmada itiraz edemeyorduk. Her taksamda Çark Başak'ta o konuya ilgili bir yazı bizim için bir cankurtaran oluyordu. Ekibimizin ilişkileri geliştikçe Parti yayınlarının önemi daha iyi kavradık.

Eğitim de bizim için an önemli bir konuydu. Parti eyleminde başarıyı eyleme sıkıca bağlıydı. Bu konuda çok sorumuz vardı. Arkadaşlarımız hemen hepisi çalsan kimsele, fazla kitap okumaya fırsatımız olmayıyordu. Ekip toplantılarında Çark Başak'ı mutlaka okuyorduk. Bu okuma ve tartışmalarımız ekibimizin eyleminin yolunu aydınlatıyor.

Partimizin yerimizde, ilçemizde ve daha geniş olarak ilimizde görüşüyor. Bütünlüğün de tüm ülkede Parti hareketi nasıldır, ne durumdadır, biliyoruz. Çark Parti hareketini çeşitli örgütleriyle, yapılarıyla, eylemleriyle, deneyleriyle Çark Başak'ta tanıdık. Partimizin bir çok başlıklarını okumak bize daha büyük bir güç kattı. Ekip olarak bizim, Partimizin bütünlüğüne fikir ve eylem birliği içinde olmamıza olanak sağladı.

Parti örgütünü, Çalışma Ekiplelerinin deneyleriyle bildiklerimizi bilmeden hareket etmemiz ve güncelimizde olan başka deneyleri de aktarmamız ekibimiz için yararlı olacaktır.

Devrimci İçti Sendikaları Konfederasyonu'nun (DISK) kuruluşundan bu yana 11 yıl geride bırakıldı. DISK'nin kuruluşu ve gelişmesi, Türkiye için sınıfın tarihinde oldukça büyük önem taşıyan bir dönem için önemlidir. Son 11 yıl, için sınıfımızın, geçmiş dönemlere göre çok daha hızlı bir biçimde örgütlenmiş, gelişmiş ve bir dönemine girmiştir. DISK içinde son yıllarda meydana gelen gelişmeler, için sınıfımızın ilerici sendikal hareketi açısından, olumlu yönlerinden çok, olumsuz yönleriyle kendisini göstermiştir. DISK'in 1973 yılında yapılan 5. Genel Kurul'dan bu yana izlenen gelişmelerin genel doğrultusu, örgütün, için sınıfı hareketinin güncümlendiği temel ve ivedi görevlerinin gerçekleştirilmesine, bir yandan burjuvazinin ilerici sendikal hareketi yönündesinden saptırma girişimlerinin, diğer yandan da, DISK üst yönetiminin için sınıfına karşı taşıdığı sorumluluklara bağdasma-yın politikasının sonucu olmuştur.

DISK, 1967 yılının 13 Şubat'ında, için sınıfımızı, Türk-İş'in izlediği sınıf uzlaşmacı çizginin ihlalinin kurtarmak amacıyla kurulmuştur. DISK, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerine kurulan güncümlenen ittifakın bilimsel olarak sahip çıkabileceği değere de DISK'nin kuruluşunun temelinde Türkiye için sınıfımızın sendikaların doğrulturuna onaylar boyunca edindiği birikiminin gücü yattı. DISK'nin kosa sürede gelişip gelişmediğini, için sınıfının kitlesel birliğini oluşturabilecek bir merkez niteliğini almasını sağlayıp, için sınıfımızın DISK'le burjuvaziye ideolojik ve politik olarak bağınımlı zincirinden kurtuluşunu yolunu görmüş olmalıdır. DISK'nin demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri doğrultusunda gelişip gelişmediğini saptırma, yine için sınıfının DISK'ye sahip çıkması olmuştur.

DISK KURAN VE YÖNETEN SENDİKACILAR SENDİKA YÖNETİCİLİĞİNİ İÇİ SİNFININ ÜZERİNDE ÖZEL BİR AYRICALIK OLARAK GÖRME EĞİLMELERİNİ YENEMELİLERDİR

DISK KURAN VE YÖNETEN SENDİKACILAR SENDİKA YÖNETİCİLİĞİNİ İÇİ SİNFININ ÜZERİNDE ÖZEL BİR AYRICALIK OLARAK GÖRME EĞİLMELERİNİ YENEMELİLERDİR

DISK KURAN VE YÖNETEN SENDİKACILAR SENDİKA YÖNETİCİLİĞİNİ İÇİ SİNFININ ÜZERİNDE ÖZEL BİR AYRICALIK OLARAK GÖRME EĞİLMELERİNİ YENEMELİLERDİR

DISK'in için sınıfının sahip çıktığı gerçek bir sendikal kitle örgütü olarak gelişmesini sağlayan en önemli faktörlerden biri, DISK'i kurana ve yönetene sendikacıların tip ile olan ilişkileridir. DISK yöneticilerinin çoğunluğu, bilimsel anlamda bir sosyalizm anlayışına benimsenmiş olmasın da, TIP'ın de kurucuları ve yöneticileri arasında yer almaları, onların ideolojik ve politik olarak TIP'ın sosyalist doğrultusunda göstermiştir. TIP'ın yoğun sosyalist propaganda ve ajitasyonundan etkilenen, kesinlikle mücadele içinde sınıf çıkarılarının bilincine varmaya başlayan öncü işçiler, DISK'i yalnızca ekonomik ve demokratik haklarını bir gü-

# Kuruluşundan

venesi olarak değil, aynı zamanda kapitalist sömürüye karşı sınıf dayanışmasının da bir örgütü olarak görmüşlerdir. Ne var ki, DISK'in örgüt olarak için sınıfının gerçek sınıf ve kitle sendikası olarak gelişmesi, DISK'nin yönetiminde de ayrı doğrultuda olumlu bir gelişmeyi yaratamamıştır. Sınıf ve kitle sendikacılığı, sendikaların yöneticilerinin, için sınıfının genel çıkarlarını her türlü kişisel ya da grupsal çıkarlardan üstün tutabilmesi, sendikal demokrasinin her koşulda koruyup geliştirilebilmesi gerektirir. Oysa DISK'i kurana ve yönetene sendikacılar, Türkiye'de sendikal hareketin gelişmesini derin kökleri olan, sendika yöneticiliğini için sınıfının üzerinde özel bir ayrıcalık olarak görme eğilimlerini yenememişlerdir.

DISK yöneticisi sendikalar TIP içinde de, kendilerini bağımsız, özerk bir grup, hatıta -içti sınıfına temsilcileri- olarak görmek sendikal bir anlayışa bağlı kalmışlardır. Aynı anlayışın bir sonucu olarak, Parti içinde de, M.A. Yabancı'nın için sınıfının mücadelesinde Partin'in öncülüğünü yerine kendilerinin getirdiği koya, için sınıfının politik iktidarının sosyalist toplumdaki rolüne karşı çıkan sağ revizyonist çizginin safında yer almışlardır. TIP'ın, Parti içinde -özerk-grupların varlığına izin vermeden bilimsel sosyalist bir çizgiye oturmasını belirleyen 1970 sonundaki 4. Büyük Kongresi, TIP'ı yeni DISK yöneticilerinin çizginin TIP'den ayrılmamasını son halka olmuştur. Bu tarihten sonra DISK üst yöneticileri, kendilerinin ilerici sendikal hareket içindeki konumlarını koruyabildiğini umdukları yeni bir politik görünüm aramaya başlamışlardır.

1976 Haziran Büyük İçti Direnişi ve ön izlenen faşist 12 Mart muhtırası, DISK üst yönetimindeki gelişmeler için bir dönüm noktası olmuştur. Büyük İçti Direnişi, için sınıfının yeni çizgiyi savunmaya ortaya çıkması ve bunların DISK tabanında olduğu iddiaların somut bir durumuna geçmelerini sağladı. DISK'i sınıf sendikacılığı temelinde geliştirmek için tabandan gelen eğilim daha da güçlenmesine yol açmıştır. Buna karşılık DISK üst yönetimi, sınıf mücadelesindeki savafları iyice ayırdığı bu dönemde, için sınıfımızın ekonomik ve demokratik hakları için giriştiği Büyük Direnişin sorunluğunu istenme cesaretini göstermemiştir.

DISK ÜST YÖNETİMİ, 12 MART DÖNEMİNDE KENDİSİNDE DE BEKLENEN ÖZVERİ VE CESARETİNİ BÜYÜKLÜĞÜ KARŞISINDA DISK TABANINDAN GELEN KARARLI ANTI-FASİST TALEPLERE SIRT CEVİRMİŞTİR

12 Mart muhtırasıyla başlayan faşist baskı dönemi, için sınıfından ve demokrasiye yana olan güçleri, eskistinden çok daha

büyük özveri ve cesaret isteyen görev ve sorumluluklarla karşı karşıya getirmiştir. DISK üst yönetimi, aynı zamanda kendisinin de beklenen özveri ve cesaretini büyüklüğü karşısında, DISK tabanından gelen kararlı anti-fasist taleplere sirt çevirmiş, bu talepleri diğere gelen bilinci yüvelerini etkileştirmeye çalışmış, büyük burjuvaziye verilecek ödünlerin sayılabileceğini umduğu avantajlardan yararlanmak istemiştir. DISK üst yönetimi, kuo kopolarda yine de ilerici sendikal hareket içindeki konumuna koruyabilmek için, bu kez sosyalist demokrasinin doğrultusunda giterek, DISK tabanından yükselecek tepkileri karşı korunabilme-yi ummuştur.

12 Mart sonrası faşist dönem, aynı zamanda, TIP'ın kapalıdır, için sınıfının sosyalizmi hedef alan politik hareketinin örgütlenmesinde belirli bir boşluğu doğurduğu dönemdir. Bu boşluk, DISK yöneticilerini, kendilerini dönüştürme de olsa sosyalizm mücadelesi doğrultusunda tutan sonuçları da kapsayacak, ödenekleri taşıyabilecek, köklü sosyal demokratik eğilimleri bütünüyle açığa vurabilecek, DISK'i sosyal demokrat politikaların sosyalist toplumdaki rolüne karşı çıkan sağ revizyonist çizginin safında yer almışlardır. TIP'ın, Parti içinde -özerk-grupların varlığına izin vermeden bilimsel sosyalist bir çizgiye oturmasını belirleyen 1970 sonundaki 4. Büyük Kongresi, TIP'ı yeni DISK yöneticilerinin çizginin TIP'den ayrılmamasını son halka olmuştur. Bu tarihten sonra DISK üst yöneticileri, kendilerinin ilerici sendikal hareket içindeki konumlarını koruyabildiğini umdukları yeni bir politik görünüm aramaya başlamışlardır.

1976 Haziran Büyük İçti Direnişi ve ön izlenen faşist 12 Mart muhtırası, DISK üst yönetimindeki gelişmeler için bir dönüm noktası olmuştur. Büyük İçti Direnişi, için sınıfının yeni çizgiyi savunmaya ortaya çıkması ve bunların DISK tabanında olduğu iddiaların somut bir durumuna geçmelerini sağladı. DISK'i sınıf sendikacılığı temelinde geliştirmek için tabandan gelen eğilim daha da güçlenmesine yol açmıştır. Buna karşılık DISK üst yönetimi, sınıf mücadelesindeki savafları iyice ayırdığı bu dönemde, için sınıfımızın ekonomik ve demokratik hakları için giriştiği Büyük Direnişin sorunluğunu istenme cesaretini göstermemiştir.

Bu dönemde CHP yönetimi de, genel olarak sendikal hareketle ilgili DISK'e de, kendisiyle ideolojik ve politik olarak ayrı doğrultuda sokulacak bir -yânı kurutmuş- olarak bakmaya başlamıştır. Bir yandan CHP yönetiminin, diğer yandan da DISK üst yönetiminin, belki ayrı ayrı açılarından yapılabilecekler, ilerici sendikal hareketin yönündesinden saptırması hedefinde birleşmişlerdir.

DISK üst yöneticileri, Konfederasyon'a kendi grupçu hesapları doğrultusunda sosyal demokrat -akımı- peşine takma girişimlerini, örgütü için sınıfın politik birliğinininin karşısına alacaklar açığa çıkaracak kadar iletir götürmüşlerdir. Bu yöneticiler, 1973 yılının ilk aylarında TIP'ın yeniden kuruluşuna engelleyebilmek en azından Partin'in kuruluşuna sendikal hareketten

# Günümüze DISK

sayılabilecek amacıyla, bir DISK Yürütme Kurulları toplantısında örgütün organlarından Parti aleyhtarları bir eğitim çabasına çalışmışlardır.

DISK'in 1975 Mayıs'ında toplanan 5. Genel Kurul'da, örgütün gelişmesinde bir dönüm noktası olmuştur. Genel Kurul, üst yönetiminin DISK'i CHP'nin peşine takma girişimlerine karşı konfederasyon içinde güçlü bir muhalefetin geliştirilmesini kararlaştırmıştır. İlerici sendikal hareketin en sağlan köklerini bu hareketin Maden-İş, Kimya İş gibi sendikalarının tabanından gelen ve başını TIP'ilerinden çektiği bu muhalefet, CHP doğrultusundaki yöneticileri Genel Kurul'da gerçek amaçlarını bir ölüde gizlemek zorunda bırakmıştır. Ancak bu Genel Kurul, aynı zamanda, DISK üst yönetiminin örgütün yöreğensinden saptırılmasını karşısında başlıca tehlike olarak gördükleri bilimsel sosyalizm, TIP'ın DISK yöneticileri, tabandan yönetimindeki gerçek sınıf sendikacıların açığa taşıyabileceği çelişkiyi başlama noktası olmuştur.

## DISK ÜST YÖNETİMİNİN TASFİYECİ GİRİŞİMLERİ, DISK ÜYESİ SENDİKALARA KARŞI BAZI RAKIP SENDİKALARI ÖRGÜTLENMESİNE KADAR VARMIŞTIR

5. Genel Kurul'da birlikte DISK üst yönetimi, Konfederasyon'un CHP'ni doğrultusunda sokulmasını, ancak kesin bir -sol- görüş yönünde bürünerek, DISK tabanındaki sınıf-lesin birliğini saptırma ve DISK içinde sınıf sendikacılığın yana tavır alan bölge-ri, bölmeye çalışarak yürütülebileceği sonucuna da ulaşmıştır. Bu amaçla DISK üst yönetimi, Örgüt içindeki bilimsel sosyalizma -dala hareket ettiği izlenimini vermesi için bir grupcu -akımı- geliştirmiştir. Şu konularla, DISK içinde sınıf sendikacılığı doğrultusunda sürdürülen mücadeleyle katılmak yerine, uzlaşmacı eğilim taşıyan yöneticilerle der grup çıkarlarını dayanan -mekyavilist- bir -birliği- yolunu seçmiştir. DISK yayın organlarında, DISK yetkililerinin açılmaları-nda kendi sloganları kullanıldığını görürsek, DISK'in kendisiyle özdeşleşmiş gibi görülecek adına hareket ettiği politik çizginin için sınıfı hareketinin temsilcisi olduğu -dolan-ın karıştıracakları- anlamıştır. Sendikaların parti yerine koyan böylesi bir anlayışa, kendisine rakip saydığı bilimsel sosyalist sendikacıları ve işçilerini yönelik tasfiye girişimlerine ortak olmuştur.

DISK içindeki gerçek sınıf sendikacıların etkileştirmeye yönelik girişimleri, gerçekle- de daha 1973'te DISK'in kitlesel birliğininin getirmeye çalıştığı bayraktarı, sağlıksız yöntemlerle kendisi göstermiştir. DISK üst yönetimi, böyle bir gereksiz dayanarak,

Türk-İş'ten yeni kopmuş ya da bağımsız olan, ancak sınıf uzlaşmacılığının derin etkilerini koruyan ve çoğunlukla CHP'li sendikacıların yönetiminde bulunan sendikaların DISK'e -ba-lı olarak örgüt içinde etkin durumda geliştirilmesi sürecini başlatmıştır. Bununla birlikte, tasfiye girişimlerini DISK'in bütünümlü tahdit eden boyutlara ulaştırması, 5. Genel Kurul'dan sonra kendisini göstermiştir.

DISK üst yönetimi, aynı -kolundaki- sendikaların birleştirilmesi sorunluğunu önüne sürerek, önce Petrol Kimya İş, kuruluşundan birini sınıf uzlaşmacılığının bir ödağı olarak bilinen Petkim-İş'in içinde eritime karar almıştır. Bunu, yine sözde aynı gereksiz dayanarak, Sosyal-İş sendikasının aynı -kolunda- sayılan Teknik-İş ve Bank-Sen sendikaları içinde parçalanarak gerçekleştirilmiştir. Sosyal-İş Genel Kurul'unun DISK ilkerleriyle açığa çelgen bu kararını DISK üst yönetimine cybrilmiştir. İade etmesi üzerine, sendika DISK üyeliğinden döndürülmüştür. Turizm-İş sendikası, kendisini -DISK adına- hareket ediyor gibi gösteren bir grubun her türlü tüyöz kuralları ayakları altına alarak, hasta -gost-üyelerine de bayraktarı, örgütü dağıtma noktasına kadar götürün girişimleriyle etkileştirmişlerdir.

Tasfiyeciler girişimleri, DISK üyesi sendikaları karşı bazı rakip sendikaların örgütlenmesine kadar varmıştır. Öde yandan DISK'e bağlı pek çok sendikada ünite, sendika ve bölge temsilcilerinin, işleri kadroları belirlenmesinde en temel demokrasiler işleri gibi sayılmıştır. Bu arada Maden-İş gibi, ilerici sendikal hareket içinde büyük önem taşıyan sendikalar içinde, özellikle TIP'ın işçilerini ve sendika yöneticilerini hedef alan yayın karalama kampanyaları düzenlemek istenmiştir. Bütün bu ve benzeri girişimleri, sınıf sendikacılarının temel birliğinden birli olan, -tabanın- söz ve kararı altında -sendikal- demokrasizme -ilkesi pratikte- ilmez hale getirmiştir.

DISK üst yönetiminin 1976 Eylül ayında giriştiği DGM'lere karşı -Genel Yas- eylemi, eylemin başlatılmasında öne sürülen gerekçelerden tersine, büyük burjuvazi tarafından, için sınıfının en mülhan umurlarının bir bölümünü fabrikalardan uzaklaştırarak için kullanılmak istenmiştir. Aynı zamanda DISK'in örgüt ile kitle arasındaki aslı bağını oluşturan bu binlerce işçiyi karşı girişilen saldırı, Konfederasyon'un her türlü saldırısına daha da açık hale getirmiştir. DISK üst yönetimi, burjuvazi önceden beş-saplanmasını mümkün olmayan karşı saldırı-larında içinde için sınıfına yalnız bırakarak, DISK'in gerçek bir sınıf sendikası olarak kazandığı saygınlığa ağır bir darbe indirmiştir.

DISK üst yönetimi, 1977 genel seçimleri kampanyası boyunca ve seçimler sonrası-

ön, örgütü sosyal demokrat politik hareketin yönlü haline getirmek, için sınıfının bilimsel sosyalist politik hareketinin karışması çıkarılabilmek için elinden gelen çabayı esirgemişlerdir.

## DISK'İN YENİ YÖNETİCİLERİNİN İLK AÇIKLAMALARI, ONLARIN DISK TABANINDAKİ GÜÇLÜ SİNİFAL BİRHİME SİHT CEVİHMEDİKLERİNİ GÖSTERMEKTEDİR

DISK'in 1978 Aralık ayında yapılan 6. etken ilağan genel kurulu ve ön hazırlama çalışmalarında, ilerici sendikal hareketi yöreğensinden saptırma amaçlı, burjuvazi kesdar sürdürülen girişimlerin doğal ve beklenen bir sonucu olmuştur. Konfederasyonun üst yönetimine verilen kesin -sol- bir görünüm arkasında yürütülen tasfiyeciler politikası, DISK'i ön bütünüyle sosyal demokrat politikaların doğrultusuna sokmaya hazırlanan cerevelerin manevralarına açık hale getirmiştir. 6. Genel Kurul'a kadar, bir yandan DISK'in için sınıfının bilimsel sosyalist politik hareketinin karşısına dikilmesi girişimleri gerçekleştirilmiştir, diğer yandan da DISK'in bilimsel tabanının örgütün yönetimini üzerindeki demokratik demetiminin yolları elden geldiğince tutmak amacıyla çalışmıştır. DISK'in temel ilkerlerini karşı 6. Genel Kurul öncesinde yoğunlaşan ve öntümdeki dönemde yeni biçimler almaya beklenileceği saldırılar, DISK ilkerlerinin ilgezme hale getirildiği böylesi bir ortamda geçse- inabilmelidir.

6. Genel Kurul'da üst yönetimdeki etkinliğini yitiren kanat, son biçiminde azınlıkla -döneme- kadar, DISK'i sınıf ve kitle sendikacılığı ilkerlerinde saptırma girişimlerini, kendisine karşı muhalefet eden kanatla eklele vererek ve aslında onun adına sürdürmüştür. Bu nedenle, 6. Genel Kurul öncesinde birlemleri ortaya çıkardığı ileri sürülen ayrışmalar, gerçek ve köklü bir ayrışma olarak görmek mümkün değildir. Bugün sadece, öne muhalefette gözüken ve son olarak da yönetime yökelen ve açığa çıkan CHP takipçiliğinden yana olmasızla tamamlan-kanat, artık İktidarın, DISK üst yönetimine son yıllarda -sol- bir görünüm vermiş olanlara paylaşmaya herhanı bir nedenle gerek- gormediği anlaşılacaktır.

Ne var ki, örgütü kadrolarına subjektif nitelikte en olursa olmasın, DISK'i, için sınıfının ilerici sendikal örgütü olarak kitlesel gözünde yerleştiren ileri konumdan dolayı, açığa sağ bir çizgiye oturmak, kolayca geç- alınalebileceği gibi değildir. 6. Genel Kurul'un, için sınıfının birliğini, konfederasyonun bütünümlü bozmayla yönelik her türden tasfiyeciler girişimleri mahkum eden-kanat, bugün daha uygulanan tasfiyeciler politikaların açığı yaralarından ertbas edilemediğini kanıtlanmıştır. Öde yandan DISK'in yeni yöneticilerinin ilk açıklamaları onları da DISK tabanındaki güçlü sınıfın birliğine sirt çevirmelerini göstermektedir. Kongresinin tasfiyecilerle karşı aldığı bu ve benzeri kararların ve yapılmışların hayata geçirilmesinin takvipsi, sınıf sendikacıları-nda yana mücadeleyi bir an bile yavaşlatmayacak olan, tersine bugün eskisinden de büyük sorumlulukları karşı karşıya olduğunu bilen sosyalist sendikacılar ve bilimsel DISK tabanı olacaktır.

# Yerel Birimlerin Aidatı

**Nihat SARGIN**  
Genel Sekreter

Eski dönemin ilk yılları; Birinci Büyük Kongre henüz yapılmamış. Genel Merkez bugün mali sıkıtlık içinde. Yöneticiler hem aidatların en üst birimden ödüyörlar; ayrıca yekünce bir miktar da ayık kira bağışları da bulunuyorlar. Gene de Merkez kirasının ödemesi dahi büyük sorun olmaktadır devam ediyor. Genel Sayman, Genel saymanlık bir yana, fıkralara konak olacaklar, gerçek ve tüzel alacaklara karşı borçlarımızı er-telimte uzatmam olmalı.

Bu durumda iken, Genel Merkez Mali Bürosü genelissimo bir toplantı yaptı. Akla gelebilen bütün gelir getircisi yollar, çare-ler bir bir ortaya döktüdü. Ama bütün bun-lar geçici çözümler olmaya mahkûmdur, bir süre sonra sıkıtlık kaçınılmaz olarak ken-di kendini yeniden gösterecektir, nitekim de öyle oldu. Bulunan yolların en akışı uygun olanı, merkez yöneticilerinin devamlı bağışları gibi durumu elverişli başka yöntemler de belirli ve düzenli bir kira bağışını taahhüt etme-ydi. Bu yol sonuna kadar kullanıldı. Ama bunun ne biriken borçlara bir fayda var-dı ne de devamlı giderleri tam olarak kar-sılayabilmeye olanağı.

Bu strada parti yeni bir üye kazanmış-tı, hem de senatör olan bir üye. Daha önce başka bir partide uzun yıllar çalışmış ve o partiden senatör seçilmiş, ancak sonradan istifa ederek bir süre bağımız kalmış, TIP kuruluşa gelmeye başladıkdan sonra şim-di safarmıza katılmış olan bu üyenin, ko-nunaya ilişkin eski deneyim ve bilgilerini öze-linen laypacağı düşünülerek kendisine öze-likle başvuruldu. Yeni senatörün eski partisiyle ilgili deneyim ve bilgileri akla er-teneb-şeydikleri aşırı yukarı, her koyun kendi biçiminden asılır- ata ezüdü doğrular ni-teliktedir.

Ona göre, geçir yeni örgütlenirden, İce ve Herden Genel Merkez'e de mali katkıda bulunmaları istendi ve istendi, ama bu fiilen hiçbir zaman gerçekleştirilmedi. Üye aidatına da pek fazla önemlenilmeydi. İce, il ve veva Genel Merkez olsun bu örgütlerin başında olanlar, hasta kendileri olmak üzere etrafı-landırdıkları partili veva yandaş yakın tan-fık-larına havıracaklar kadar bir vasıta ge-nerler konsör... İflen de ak bir gelir sağ-layacak ve bu mesale böylece örülecektir-ti. Görüldü, bildiği bütün Fıkılden çalış-tığı buraya partininde uygulanı, böyle ol-du-ğu gibi diğerlerinde de durumun farklı ol-duğunu sanıyordu. Doğrusu, bu konuda bi-zerlerin de pek farkı bir yöntem bulup uy-gulayabileceğimizi düşünüyördü.

Çalışımın, daha bir süre partimizde ka-lan bu sayın senatörün belirttiği biçimde ol-maması gerektiği istenilmeydi. Ama hanız yeni örgütlenme aşamasında olduğumuz, di-

ğer partilerde bir aidat ödeme alışkanlığı yerleşmiş olmaması, yeni zamanın üyelerin de bu alımların atıldan henüz ayrılmadığı görünüşe alınınca, lokal kiralayın bile öde-mekte büyük zorluğu uğrayan yerel örgüt-lerimizden Genel Merkez'e ivedi olarak bir yardım sağlanamayacağı da ortadadır. Nete-de öncelikli belirli üyelerin ve kısmen de kendisini bir üye gibi sayan yakın yandaş-ların -Parti'ye bağışları-larına başvuruldu. Yarı şaka -salma- adı verilen uygulamaya giriş bildiyörlendirdi. Maslak ve it duruma-larına bakılıp buna göre düzenlenmiş olarak önceden belli edilmmiş miktarda bir bağış doğrudan Genel Merkez'e iletmeleri istendi. Daha o günden, diğer partilerin üyelerinin bu konuda da ayrılan biçimlik arkadaşlarımız ya yapip yapmıyın, arkasından gelen iknin-desten istenen miktarda ödeyecek gücü ol-madığı için sirtındaki ceketli satığı bilin-mekteydi. kendilerinin isteneni faaliyalla-ş-gerekleştirebilir. Mali sıkıntı o an için gi-derilmiş oldu.

Daha sonra mali yönetmelik yapıldı. Ye-ri örgütleri adına bağış ve diğer parti ca-şımalarına elde ettikleri paralarını, kendi gerekimlerini karşılamak üzere tamamını Genel Merkez'e aktarmaları hükümlü getiril-di.

Ancak bu maddenin yaşama geçiriliği söylenemez. Gerekimlerin için bir tavan sağlanmadığından, bazıları ancak kirasını ö-derken, bir diğeri birkaç parasıyla önce-ktilik makinesi, arkadan bir amplifikatör alıyor, hatta çevre kasaba ve köylerdeki pro-paganda gazeleri için bir araç almayı bile planlıyordü.

Partinin 1965'de 15 milletvekili önema-ya ve milletvekillerinin, masalarının önema-lice bölümünü -milletvekili özel aidatı- olar-ak Genel Merkez'e aktarmaları sonucu Ge-nel Saymanlık nispeten ferahladı. Fakat, sos-yalist bir partinin Genel Merkez'e olarak ar-zulan ve beklenen herhalde yalnızca TBMM grubu üyelerinin özel aidatına da-yanmak olamaydı. Ne var ki, Dördüncü Büyük Kongre'de alınan kararlarla başla-yan son birkaç ayık üzere gelincine deilin o döneme bu konuda daha ileri bir adım a-tılabilmeye mümkün olmadı.

1975'de Türkiye İşçi Partisi yeniden ö-rgütlenirken eski dönemin deney ve birikin-leri gözönünde tutuldu. Dünya işçi sınıfı hareketinin ve bu hareketin biçimselidirliği partilerin deney ve birikimlerini yeniden ele-alındı. Somut durum değerlendirildi. Yeni tüzük böylece hazırlandı.

Buğün Partimizde -üye aidatı- olmasın, İtilharla belirtilir, bir sorun olmaktan çıkmış-sa ortadadır. Yerel yönetim kurullarında ve çalışma ekiplerinin ciddi izleme olanağına bulduğu her yerde aidat, büyük çoğunluğa mutavazam ödenmekte, yalnızca ödenmek-iz de kalmamakta, Parti'ye gelir sağında ö-

ğrece seçilen -aidat birimi-ni arttırmak için üyeler olmalarını somut olarak zorlamak, hakları geçici olarak maddi dayanak olan edilece dahi, hanız kademe kademe zorlamak, tüm parti çalışmalarının, bütün üyelerin ortak maddi katkısıyla gerçekleştirilmesi mümkün olmaz ki. Bu kaynakların peçililiği ile bir-likte Partinin bağımsızlığını sağlamada mad-d dayanak olarak olumsuz ölahelecek etkile-ri bir yana, her üye, örneğin il yönetim ku-rulunca bastırılan bir bildiriye dağıtır, Ge-nel Merkez den gönderilen bir afiş asar ve-ya yayınlanan bir dergiyi okurken, bütün bu çalışmaların herseyden önce kendisinin ve kendi gibi diğer üyelerin ortak maddi katkısıyla gerçekleştirilmesi nasıl -günlüden inanabilecek, bizzat kendisi gerçekleştiril-mesine bu çalışmaların benimsenilebilecektir, bunun ilk maddi kanıtı ortada değildir. Her üye ve birimin, kendisi Partinin bütünü ile ve tüm çalışmalarıyla özdeşleştirilmesinde bu noktanın önemi açık. Konumuzun bu yak-ın belli maddi yansın da daha ayrı bas-maktadırlar. Yeni örgütlenim tarafında bu önemi ölçüsüzde üzerinde durulması gerekir.

Sorun yukarıda belirtilenlerle de kalma-naktadırlar. Her zaman birinci derecede önem verilerek Parti'nin işleyişinde önde gelen il-ke sayılan -demokratik merkezileştiril-in- deyişli bir uygulanması da burada söz konu-sudur. Bir yerel birimden başka bir yerel birimlerin doğrudan yetkili olduğu bir ho-nuda duruma kendidilginin el koyup herke-şin getirme olanağı bulunmaması nasıl de-ğal-ma, aynı biçimde tüzük uygulanı, ancak üst kademesinin veya kademelemizin harcamaya yetkili olduğu bir miktarda yer yer birinin doğrudan tasarruf yetkisi de olamaz, olma-malıdır. Bu tasarruf nekadır iyi niyetle ya-pılacağı ve o yöründe örgütlenmiş sağ-lanmak için kullanılması olursa olsun, Çere-ğinde ihtivaçın belirliştirdi kademelemizin dikkatini çekerek bu konuda kendisine ma-dedi olarak da yardımını esirgenmesinin öne-rebilir kuşkusuz. Üst kademelece de öne-ri, Partinin genel gelince durumu için değerlendirildikten sonra benimsenebilir, bu takdirde maddi yardım da yapılabilir, ya-pılabılır da. Ama üst kuruluşa böyle bir kararın alınmasını doğrudan hareketle ge-çirmek, altında doğru bir tedbirin ilavesi de açıkça ters yönde bir uygulama olacaktır. Sorunun bu yanı da alt birimlerce gereken titizlikle değerlendirilme durumundadır.

Ancak gene övü ve kıvançla belirlemek gerekir ki, sorun, bütün bu yanlışlarla tam-çık algılanmış olsun olmasın, en azından tüzüğün amir bir hükümünde yerine getiri-lmesi mümkün olacaktır. Bu şekilde bir-likte olmamak için, özellikle son yılağında-bir-leri yeni örgütlenim süreci çoğunluğunda-bu konuda ciddi çaba gösterilmektir. Alf ay-lık mali raporların hazırlanması sırasında üst kademe payları da ciddiyetle ele alın-makta, hesabı çarıkılmakta ve birden de-ğil-se bile, xhs araklarımla bu yerel birim aidat borçlarının tasfiyesi için de olanaklar zor-lanmaktadır.

Mali yönetmelik dışınca ayık mali rapo-ruları iletme ve diğer konularda da belli sa-ğarlar rapor verme -ki Partinin güdümlen-diğir- alanlarının yaşama geçirilmesi ve sorunun yukarıda değitilme tüm boyutları algılanması- öyle umulur ki bu konuda bir sorumsuz katılmayacaktır.

Beklenen ve şimdiden görülen de bu-dur.

50-50'er ve-ya Mali Yönetmelik te-ymile -Üst Kademe Harcamalarına Katıl-ma Payı- bu maddede hükme bağlanır.

Bu maddeler birlikte incelendiğinde or-taya çıkan bir olgu var o da, üst kademe harcamalarına katılma payı adı altında u-nun bir ifade ile belirlenen yükümlülüğün gerektir, takip ediyenler için üst ka-demelemizin yerel birimlerin bir aidatı ol-duğudur. Ve butünüyle bir aidat gibi ele alınması gerektiğidir. Ne kadar açık yakın gibi gelse de, şu veva bu nedenle bu yükümlülüğün yerine getirmeninin, hatta çeki-tirilmemesi, üyenin aidatını süresinde öde-memesi olasılığı eç anlama gelidirdir, us-likli bu birimler üyeler için örnek olma du-rumunda iken.

Bu yükümlülüğün, maddi yanının üst kademele için taşıdığı önemi belirtmeye ay-naca gerek yok. Yükümlülüğün süresinde ye-re getirilmeyece, takip üyelerinden aidatı öde-tipilmeyen bir yerel birim düşeceği du-rum söz konusudur üst örgüt için. Ancak kongre sonrası -ki- durumun -öğütlenim- sürecinde, bir yandan bir yandan, bir belki bu yan, ilkinden de önemli. Tüzük hükümüne tam olarak yaşama geçirilmeye ve sağadın yukarıda doğru kutlana payları-nın düzenli olarak sağlanmasına, başka kay-

nakları geçici olarak maddi dayanak olan edilece dahi, hanız kademe kademe zorlamak, tüm parti çalışmalarının, bütün üyelerin ortak maddi katkısıyla gerçekleştirilmesi mümkün olmaz ki. Bu kaynakların peçililiği ile bir-likte Partinin bağımsızlığını sağlamada mad-d dayanak olarak olumsuz ölahelecek etkile-ri bir yana, her üye, örneğin il yönetim ku-rulunca bastırılan bir bildiriye dağıtır, Ge-nel Merkez den gönderilen bir afiş asar ve-ya yayınlanan bir dergiyi okurken, bütün bu çalışmaların herseyden önce kendisinin ve kendi gibi diğer üyelerin ortak maddi katkısıyla gerçekleştirilmesi nasıl -günlüden inanabilecek, bizzat kendisi gerçekleştiril-mesine bu çalışmaların benimsenilebilecektir, bunun ilk maddi kanıtı ortada değildir. Her üye ve birimin, kendisi Partinin bütünü ile ve tüm çalışmalarıyla özdeşleştirilmesinde bu noktanın önemi açık. Konumuzun bu yak-ın belli maddi yansın da daha ayrı bas-maktadırlar. Yeni örgütlenim tarafında bu önemi ölçüsüzde üzerinde durulması gerekir.



## Çalışma ekiplerinin görevi kitlelerin somut sorunlarının çözümünde öncülük etmektir

Çark Başak'ta çalışma ekiplerinin çeşitli Parti çalışmalarını değerlendiril-meye yarayanlar daha önce de yapılmış-tı. İstanbul-Kartal ilçesine bağlı bir otar-ma yer ekibi bir semtdeki sorunlara ilişkin semt halkının yaptığı bir top-lantıya değerlendirdi.

-Yerel seçimlerden sonra yol, su, elektr-ik ulaşım, kanalizasyon ve semt sorun-ları ön plana çıkmaya başladı. Yerel Seçim-ler sırasında Partimizin propaganda çalış-maları da bu tür somut sorunlara dayandı-rtılmış ve emekçi kitlelerin ilgisini çekmiş-tir. Partimizin yerel sorunlara ve yerel üyelerimize ilişkin görüş ve önerileri benin-senmiştir. Biz Partiller bu çözümleri yan-larında yalnızca önermekle kalmıyacak, bunları gerçekleştirilmesi için sürekli bir çaba için-de olacaktır. Yerel yönetimler başka adayla-rın seçilmesi halinde de bu taleplerin ger-çekleştirilmesi için çeşitli eylemler örgüt-lemeliyiz.

Bu anlayışla hareket eden ekibimiz il-cemize bağlı Küçükyalı'da semt sorunları-na karşı kahve müstah ve Bedeli-ye Başkanyaya birlikte bu sorunlar üzerin-de sohbet etme istedi. Mahalle halkının ge-çirisi güren sohbeti müstah katılmış. Be-del-yeye Başkanı ise memnuniyetle katıldı.

Bizler sorunlarımızı maddeler halinde Be-del-yeye Başkanına iletтік, il, ulaşım, elektr-ik ve kanalizasyona ilişkin sorunları ve bu ko-nuda neler yapılması gerektiğini anıttık. Mahalleye bir telefon kulübü ve posta ku-rultusu kurulması ile çöplerin düzenli toplama-sı isteklerimizi bildirdik. Yöredeki fabri-kaların çevre kirlenmesine ve halkın sağ-lığına yönelik zararları üzerine konuştuk.

Bedeliye Başkanı, -Yol sorunumuzun mali potansiyel oldukça önemli nedeniyle as-keri yapılarak çözümlenmeyeceğini, ulaşım için de Bedeliyenin imkanlarıyla pek bir şey yapılmayacağı bu konunun ancak özel ta-şınucularla sürdürülebileceğini- söyledi.

Köylerde bile elektrik olmurken, İstan-bul'un göbeğinde bir sokakın tamamen elektriksiz oluşuna hayret etti. Bu durumun bilimiy-müş, ilginçleşince ve çözüme ulaştıracağı-ma da söz verdi. Çöplerin temizlenmesi için de Bedeliyenin imkanlarıyla zorlanacağını bildirdi.

Yöredeki fabrikaların iletтік ağırlaklar-ın meselenin bizim de bilimsel görüşleri yan-larında ortaya çıkardı. Yöredeki birçok fabrikanın ruhsatı bile olmadığını öğrendik. Durumu hemen ilgilince iletтік Partimize bu konunun üzerine eğilecek ve çok kimsenin ihmaldığı gerekleri halka açıklayacak.

Bu sohbetle Bedeliye Başkanı semt sor-unlarını öğrenirken, semt halkı da önemli şeyler öğrendi. Bedeliye Başkanını toplantıya dözümleniyor teşekkür ederken semt halkı-nın buğüne kadar sorunlarını anlatmış, seslerini duyurmuştu. -Siz akımanmıstık, kulak altına kova koyarak beklemisiniz- diye tanımlandı.

Bedeliye Başkanı gittikten sonra sohbet Partilleri semt sakinleri arasında devam etti. Biz Partillerile ilk tanıştırdıkları yavaş-larının günler geçtikçe değiştiğini, bun-can böyle her zaman yanlarında olmasını istediklerini bildirdiler.

-Seçimler sırasında biz taahhüdünde, hakkımızda doğru düşünmüştünüz, diye so-ran bir Partili arkadaşımıza verdikleri ce-vap buğüne kadarki çalışmalarımız olmu-lu suçunu verdiginiz ve doğru bir yol izledi-ğimizi gösteriyordü.









# Hakkımızdaki Dava ve Soruşturmalar

Genel Başkan Behice Boran ve Genel Sekreter Nihat Sargın arkadaşlarımızın Sovyetler Birliği Barış Komitesi'nin çağrılı olarak Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümü toplantılarına katılmak üzere Sovyetler Birliği'ne gitmelerinden dolayı Dernekler Yasası'nın 38. maddesine göre haklarında açılan soruşturma «takipsizlik kararı» ile sonuçlanmış bulunmaktadır. Sözü geçen madde 12 Mart'tan sonra Dernekler Yasası'nda yapılan değişikliklere yürürlüğe konmuş ve bir bölümü Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı görülerek iptal edilmiştir.

Dergimiz aleyhindeki dava ve soruşturmalar ise sürmektedir. Çark Başak hakkında açılan soruşturmalar ve bugünkü durumları aşağıdadır:

Çark Başak'ın 16.4.1976 tarihli 5 inci sayısındaki «MC Sorumludur» başlıklı yazı ile Hükümetin Manevi Şahsiyetinin alenen tahkir ve tezyif edildiği iddiası ile TCK'nun 159 uncu maddesi gereğince cezalandırılması için Dergi yazı işleri müdürü Nurdan Orpen arkadaşımız aleyhine İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesinde açılan dava beraatle sonuçlanmıştır. İstanbul Basın Savcılığı adı geçen yazıda suç unsuru bulduktan sonra, derginin toplatılması için Sulh Ceza Mahkemesine başvurmuş, mahkemenin bu talebi reddetmesi üzerine Asliye Ceza Mahkemesinde itiraz etmiş, fakat bu itirazı da reddedilmiş ve dergi toplatılmamıştır. Savcılık bunun üzerine Ağır Ceza Mahkemesinde dava açmıştır. Yapılan yargılama sonucunda iktidarın eleştirildiği MC iktidarının tahkir ve tezyif edilmediği gerekçesi ile beraat kararı verilmiş, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 976/395 esas, 977/15 karar sayılı ve 28.1.1977 tarihli bu beraat kararı savcılığa da temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Gene dergimizin 1 Mayıs 1976 tarihli özel sayısında yayımlanan «Hayat Denilen Kavgayı Girdik», «Vensereemos» ve «Haydi Arkadaşlar» isimli şiirlerde yayın yolu ile Komünizm propagandası yapmak ve Cemiyetin Muhtelif sınıflarını tehlikeli tarzda kin ve adavete tahrik etmek iddiası ile Nurdan Orpen aleyhinde TCK'nun 142/1-6, 173/son, 312, 142/4-6 gereğince açılan dava İstanbul 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir. Dava, İstanbul Basın Savcılığınca alınan birliktirki raporu üzerine önce İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesinde açılmıştı. Mahkeme, Ceza Usul Yasasının bir maddesine dayanılarak çıkarılmış bulunan Adalet Bakanlığınca dayananarak davayı İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesine gönderme kararı aldı. Bu karar sırasında Ceza Usul Yasasının Adalet Bakanlığınca Mahkeme tayin etme yetkisi veren maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu savunma olarak İleri sürülmüştü. Davaya yeniden bakan İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi Anayasaya aykırılık iddiasını yerinde görerek, esasen bu me-

selenin Anayasa Mahkemesinde incelenmekte olduğu gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinin kararının beklenmesine karar verdi. Anayasa Mahkemesi Ceza Usul Yasasının ilgili maddesini iptal edince 2. Ağır Ceza dosyası tekrar 1. Ağır Cezaya gönderdi. 1. Ağır Ceza Mahkemesi davaya bakacak olan mahkemeyi tayin etmesi için dosyayı Yargıtay Ceza Dairesine yolladı. Yargıtay Ceza Dairesinin tekrar İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesini yetkili kılması üzerine davaya yeni baştan İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesinde bakılmaya başlandı. Dava, Savcının esas hakkındaki görüşünü bildirmesi için ertelenmiştir.

Çark Başak'ın 16.7.1976 tarihli 11 nci sayısının 8. sahifesinde yayımlanan Ordu İl Örgütümüzün «Halkımıza başlıklı bildirisinde yargılama konusu olmuş bulunmaktadır. Bu bildiri Hükümetin manevi şahsiyetinin alenen tahkir ve tezyif edildiği iddia edilmiş ve TCK'nun 159. maddesi gereğince Yazı İşleri Müdürü Orpen arkadaşımız hakkında kamu davası açılmış bulunuyor. Dava yukarıda da açıkladığımız nedenlerle olduğu gibi Anayasaya aykırılık iddiası dolayısı ile bir çok mahkeme arasında gidip gelmiştir. Henüz devam etmektedir.

Genel Başkanımız Behice Boran'ın 15-16 Haziran olaylarının yıldönümü dolayısı ile Vatan gazetesinin 16.6.1976 tarihli nüshesinde yayımlanan demeci de dava konusu olmuş ve hakkında, Kanunun Cürüm Say-

dığı bir fiili örnek suçundan İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Aynı demecin Çark Başak'ın 16.6.1976 tarihli 9. sayısında da yayımlanmış olmasından ötürü Genel Başkan Behice Boran ile dergimizin yazı işleri müdürü Orpen aleyhinde ikinci bir ceza davası daha açılmıştır. Sonradan bu iki ceza davası birleştirilmiş ve tek bir dosya üzerinden görülmeye başlanmıştır. Bu davalar halen İstanbul Toplu Basın Mahkemesinde devam etmektedir. Son duruşmada, Savcının esas hakkındaki görüşünü bildirmesi için dava ertelenmiştir.

Dergimiz dışında, geçen yıl yayımlanan «Taksim» ile ilgili olarak Merkez Yönetim Kurulu üyesi Müşfik Erem hakkında da Komünizm propagandası yapmak suçundan dolayı TCK'nun 142/1-4, 173/son ve 36. maddelerine dayanılarak dava açılmış bulunmaktadır. Birliktirki rapora dayanılarak açılmış bulunan bu dava İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde halen devam etmektedir.

Türkiye İşçi Partisinin 1. Kuruluş Yıldönümüne katılan sanatçılardan Genco Erkal hakkında, okuduğu şiirlerle Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın fiil ve eylemlerini övdüğü gerekçesi ile TCK'nun 312. maddesine dayanılarak İstanbul 1. Asliye Ceza Mahkemesinde açılmış bulunan dava ise beraatla sonuçlandı. Beraat kararı sevilince de temyiz edilmeyerek kesinleşmiş bulunmaktadır. Karar gerekçesinde sanığa isnat edilen suç hakkında hiç bir müsbet delil ve hatta emare dahi bulunmadığı, iddianın her bakımdan mesnetsiz ve kavii mücerrette kaldığı açıkça yazılmıştır.

Bunlardan başka, partilerin tarafından yayımlanan diğer dergiler ve parti örgütleriyle partilerin hakkında muhtelif illerde açılan soruşturma ve davalar halen sürdürülmektedir.

SAYI-7

## Yurt ve Dünya

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM SORUNLARI

### 1977 DÜNYA RAPORU

**yerel seçimler ve sonuçları onur yılmaz dünyada ve türkiyede spor ali erdilek-bülent erdem faşizme karşı mücadele üzerine tartışma: yaptıklarımız, öğrendiklerimiz, görevlerimiz ç. gözacı - o. sakalsız - v. baranoğlu - g. mutluay - n. özvarış - p. anırk - n. pirim - f. özberk - y. ünal - y. gürsel e. tezgör - c. açıköz - o. silier**

İki ayda bir çıkar  
fiyatı 30 TL yıllık abone 150 TL  
nur'u ziya sokak 17-5 galatasaray-istanbul

